

Vergi islahatlarının istiqamətləri və qarşısında duran vəzifələr

Heydər Əliyevin rehberliyi altında 2000-ci illərin əvvellərindən formalaşdırılmasına başlanan milli vergi sistemi çox sürətli və dinamik inkişaf yolu keçib. Əgər ilk dövrlərde əsas diqqət milli vergi qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsinə və vergi ödəyicisine xidmət sferasının qurulmasına yönəlmışdə, ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında son 10 ildə vergi sistemi əsaslı şəkildə modernləşdirilib. Məsələyə daha konkret yanaşsaq deyə bilerik ki, vergi inzibatçılığı kökündən dəyişdirilərək beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla təkmilləşdirilib, vergi orqanları ilə vergi ödəyiciləri arasında texnoloji baxımdan mükemməl elektron əlaqələrinin yaradılması, geniş təhlil bazasına malik informasiya sistemlərinin qurulması istiqamətində tədbirlər həyata keçirilmiş və belə tədbirlər davam etməkdədir. Növbəti tədbir cari ilin avqustun 5-də Vergilər Nazirliyində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "2016-ci ildə vergi sahəsində aparılacaq islahatların istiqamətləri"nin təsdiqi və vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi haqqında" 4 avqust 2016-ci il tarixli 2257 nömrəli Sərəncamında verilmiş tapşırıqların icrası ilə bağlı Vergilər Nazirliyinin qarşısında duran vəzifələrə həsr olunmuş və bu barədə geniş kollegiya iclası keçirilib.

İclasda çıxış edən Azərbaycan Respublikasının vergilər naziri, birinci dərəcəli dövlət vergi xidməti müşaviri Fazıl Məmmədov bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında son 10 il ərzində vergi orqanları tərəfindən sahibkarlığın inkişafının dəsteklənməsi, özəl sektorun fəaliyy-

yətinin genişləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının stimullaşdırılması, vergi orqanları ilə vergi ödəyiciləri arasında münasibətlərin qarşılıqlı etimada əsaslanan çevik və şəffaf mexanizmlər əsasında qurulması məqsədilə e-bəyannama və e-VHF sisteminin tətbiqi, sahibkarlıq fəaliyyəti subyektlərinin "bir pəncərə" prinsipi üzrə qeydiyyatı, sahibkarların elektron qeydiyyatı, elektron xidmətlərin sayının artırılması, e-auditin tətbiqi istiqamətində bir sıra əhəmiyyətli tədbirlər həyata keçirilib. Ümumilikdə istər vergi qanunvericiliyinin, istərsə də vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi məqsədilə mühüm addımlar atılıb.

Ötən dövr ərzində görülen işlərin nəticəsində 2015-ci il ərzində dövlət bütçəsinə vergi daxilolmalarının ümumi məbləği 7118,2 milyon manat, o cümlədən neft sektorundan daxilolma 2089,9 milyon manat (29,4%), qeyri-neft sektorundan daxilolma 5 milyard 028,3 milyon manat (70,6%) təşkil edib. 2016-ci ilin ilk yarımılı ərzində bu göstəricilər müvafiq olaraq 3 milyard 190,1 milyon manat, o cümlədən qeyri-neft sektor üzrə 2 milyard 495,4 milyon manat (78,2%) təşkil edib ki, bu da ötən ilin müvafiq hesabat dövrü ilə müqayisədə qeyri-neft sektorundan daxilolmların 9,7% artığını göstərir.

F. Məmmədov qeyd edib ki, Nazirlər Kabinetinin 2016-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşısında duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev 2016-ci ilin birinci yarısında dərin iqtisadi islahatlar aparıldığı, ixracın stimullaşdırılması, in-

vestisiya cəlb edilməsi üçün böyük güzəştlər tətbiq olunduğunu bildirib. Cənab Prezident nitqində ölkə iqtisadiyyatındaki real vəziyyəti təhlil edərək, vergi sahəsində də ciddi islahatlar aparıldığını, bunu insanların, iş adamlarının gördüğünü, vergi orqanları tərəfindən proqnozdan 2 faiz artdıq vergi yüksəlməsinin təmin edildiyini, bununla yanaşı büdcəyə daha çox vəsait toplanması üçün böyük ehtiyatların olduğunu qeyd edib və bu ehtiyatların aşkarlanması, aparılan vergi islahatları nəticəsində ilin sonuna qədər bu sahədəki vəziyyətin tam şəffaflaşdırılması ilə bağlı konkret tapşırıqlar verib.

Vergilər naziri Azerbaycan Respublikasının Prezidentinin imzaladığı "2016-ci ildə vergi sahəsində aparılacaq islahatların istiqamətləri"nin təsdiqi və vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi haqqında" 4 avqust 2016-ci il tarixli, 2257 nömrəli sərəncamına toxunaraq bildirib ki, həmin sərəncamla 2016-ci ildə vergi sahəsində aparılacaq islahatların əsas istiqamətləri təsdiq edilib. Bu Sərəncam cari ildə vergi inzibatçılığı sahəsində əhəmiyyətli tədbirlərin həyata keçirilməsini nəzərdə tutur. Bu tədbirlərə və vergitutma bazasının genişləndirilməsi, vergi yoxlamalarının təyin edilməsi, keçirilməsi və nəticələrinin rəsmiləşdirilməsi prosesi üzrə vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi, nümunəvi vergi ödəyicilərinin müəyyən edilməsi, vergi yoxlamalarının qanunla müəyyən edilmiş tələblərinə əməl olunmaqla qısa müddətə başa çatdırılması, elektron auditin tətbiqi dairəsinin genişləndirilməsi, vergi ödəyicilərinə göstərilən xidmətlərin

keyfiyyətinin artırılması, risk qiymətləndirilməsi sisteminin yaradılması, vergi bəyannamələrinin formalarının təkmilləşdirilməsi istiqamətində vergi islahatlarının davam etdirilməsi və s. aiddir.

Vergilər naziri Fazıl Məmmədov ölkə başçısının vergi islahatlarının həyata keçirilməsi istiqamətində verdiyi tapşırıqların vaxtında və keyfiyyətlə yerinə yetirilməsi, o cümlədən Sərəncamda müəyyən edilmiş islahatların həyata keçirilməsi üçün vergi orqanlarının fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun tədbirlər planının təsdiq edilməsinə zərurət yarandığını vurğulayıb.

Kollegiya iclasında vergilər nazirinin müavinləri, o cümlədən struktur vahidlərinin rəhbərleri görülən işlər barədə məruzələrlə çıxış edib, sərəncamdan irəli gələn məsələlərlə bağlı görülməli işlər etrafında müzakirələr aparılıb, cari ilin sonuna kimi real vergi potensialının dəqiqləşdirilməsi və bu sahədə şəffaflığın təmin edilməsi, vergi bazasının genişləndirilməsi, habelə uçot və risklərin idarə edilməsi sahələrində nəzarətin gücləndirilməsi və vergi ödəyicilərinə göstərilən xidmətlərin genişləndirilməsi sahəsində görülən işlərin keyfiyyətinin yüksəldilmesi sahəsində mövcud vəziyyət etrafı müzakirə edilib.

Aparılan müzakirələrin nəticəsi olaraq Vergilər Nazirliyinin Kollegiya tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin "2016-ci ildə vergi sahəsində aparılacaq islahatların istiqamətləri"nin təsdiqi və vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi haqqında" 4 avqust 2016-ci il tarixli Sərəncamında verilən tapşırıqların icrası ilə bağlı "2016-ci ildə vergi sahəsində aparılacaq islahatların istiqamətləri və vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi barəde Tədbirlər Planı" qəbul edilib.

Kollegiya iclasında yekun nitqi ilə çıxış edən vergilər naziri Fazıl Məmmədov Tədbirlər Planından irəli gələn məsələlərin icrası, habelə vergi orqanlarının qarşısında qoyulmuş vəzifələrin icrasının təmin olunması ilə bağlı müvafiq tapşırıqlar verib.

Analitik-informasiya şöbəsi.

Yeni dərs ili qarşısında Yekunlar və görülacek işlər

Bu gün ölkəmizin hər yerdə olduğu kimi Qəbələ rayonunun ümumtəhsil məktələrində də ötən tədris ilinin nəticələri təhlil edilir, qarşidan gələn yeni dərs ili üçün görülecek işlər müəyyənləşdirilir.

2015-2016-ci tədris ili rayonumuzun təhsil işçiləri üçün heç də az uğurlu olmuşdur. Ötən tədris ilində fənn olimpiadalarının nəticələri də şagirdlərimiz üçün uğurlu olmuşdur. Olimpiada iştirakçılarından 2 nəfəri qızıl, 1 nəfəri gümüş, 1 nəfəri isə bürünc medal qazanmışdır. Tam orta məktəbi bitirən gənclərdən 760 nəfəri respublikamızın ali məktəblərinə sənəd vermiş, 424 nəfər qəbul olunmuşdur. Onlardan 36 nəfəri 600-dən çox bal toplamışdır.

Hazırda bütün məktəblərdə yeni dərs ilinə hazırlıq işləri aparılır.

Məktəblərin yanacaqla təmin olunmasına diqqət artırı-

təhsili Fərqlənmə şəhadətnaməsi ilə başa vurmuşdur. Ötən tədris ilində fənn olimpiadalarının nəticələri də şagirdlərimiz üçün uğurlu olmuşdur. Olimpiada iştirakçılarından 2 nəfəri qızıl, 1 nəfəri gümüş, 1 nəfəri isə bürünc medal qazanmışdır. Tam orta məktəbi bitirən gənclərdən 760 nəfəri respublikamızın ali məktəblərinə sənəd vermiş, 424 nəfər qəbul olunmuşdur. Onlardan 36 nəfəri 600-dən çox bal toplamışdır.

Hazırda bütün məktəblərdə yeni dərs ilinə hazırlıq işləri aparılır.

Məktəblərin yanacaqla təmin olunmasına diqqət artırı-

mışdır. Eyni zamanda Tikanlı kənd ümumi orta, Şəhər 2, 3, 4 sayılı tam orta, Zərgərli ibtidai məktəblərində, o cümlədən Qəbələ Rayon Təhsil Şöbəsinin mühasibatlığında cari təmir işləri aparılmışdır. Məktəblərin yeni dərs ilinə hazırlığı hal-hazırda da davam etdirilir.

Nazirlər Kabinetinin məlumat sərəncamı ilə 2016-2017-ci dərs ilində başlayaraq ümumtəhsil məktəblərində məktəbə hazırlıq qrupları fəaliyyətə başlayacaqdır. Həmin sərəncama 15 sentyabr 2016-ci il tarixə kimi 5 yaşı tama olan uşaqların 55 faiziñin məktəblərin hazırlıq qrup-

planlaşdırılmışdır. Hazırkı qrupların fəaliyyət göstərəcəyi məktəblər, həmçinin orada məşğəle aparacaq müəllimlər haqqında məlumatlar Təhsil Nazirliyinə təqdim olunmuşdur.

Məktəblilərin dərsliklə təminatında, elecə də məktəb kitabxanaları fondunun zənginləşdirilməsi istiqamətində xeyli iş görülmüşdür. Yeni dərs ilində ümumtəhsil məktəblərinə 136 adda 65.244 ədəd dərslik verilmişdir ki, onların dəyəri 144.544 manat olmuşdur. I-V-IX siniflər 100 fətiz, II-III-VII siniflər isə 38-40 faiz yeni dərsliklərlə təmin edilmişdir. Təhsil Nazirliyində şöbəyə göndərilmiş dərsliklər bölgü əsasında məktəb şəbəkəsində olan şagirdlərin sayına uyğun məktəb kitabxanalarına təhvil verilmişdir.

Qəbələ Rayon Təhsil Şöbəsi.